

Στο σφυρί η Πανσέληνος του Γιάννη Μόραλη

Η ελληνική τέχνη θα δοκιμασθεί και πάλι εν μέσω βαθιάς οικονομικής ύφεσης. Ο Οίκος Σόθμις ανακοίνωσε το Greek Sale του φθινοπώρου, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 22 Νοεμβρίου, στη βρετανική πρωτεύουσα, στο πλαίσιο της δημοπρασίας "European Painting". Μια ευρύτερη πλατφόρμα έργων από όλη την Ευρώπη ίσως στη-

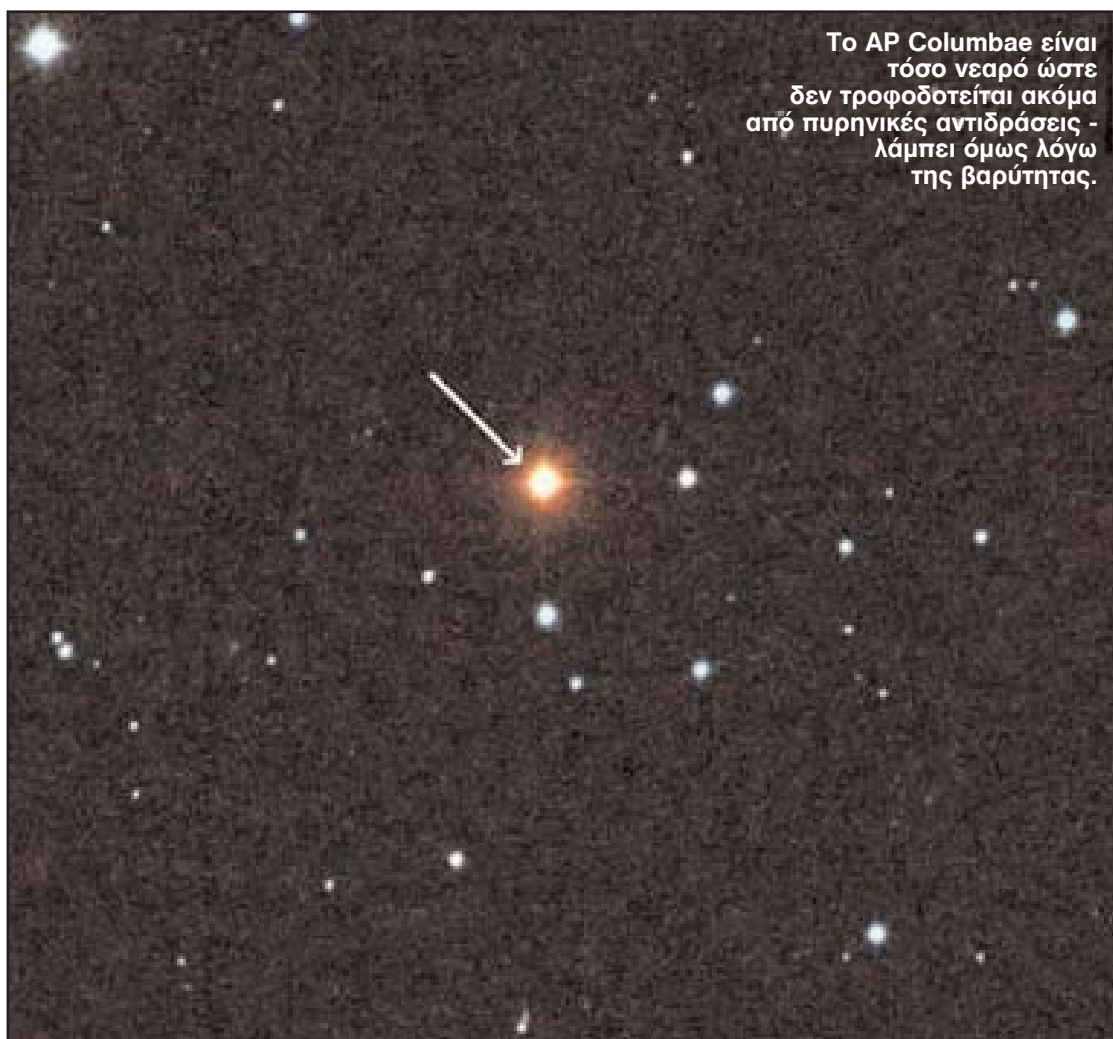
ρίξει και τα ελληνικά έργα, μετά τις δυσκολίες της περσινής χρονιάς.

Αν και η διαδικασία συγκέντρωσης έργων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, ο οίκος ανακοίνωσε τρία από τα σημαντικότερα έργα της δημοπρασίας, με κορυφαίο την "Πανσέληνο Λ" του Γιάννη Μόραλη, φιλοτεχνημένο το 1977, που έχει προεκτιμηθεί με τα υψηλά ποσά από

340.000 έως 570.000 ευρώ. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει, ειδικά σε τέτοιες εποχές που οι συλλέκτες είναι πολύ συγκρατημένοι, αν θα σπάσει το ρεκόρ του καλλιτέχνη, 735.600 ευρώ, που είχε φέρει μια "Σύνθεση" τον Μάιο του 2007, στο Greek Sale του οίκου Μπόνναμς.

Ακολουθεί ένα οριενταλιστικό αισθησιακό έργο του Θεόδωρου Ράλλη, "Παλλακίδα που κοιμάται", που αναπαριστά μια ξαπλωμένη οδάλισκη σε χαρμί στη Μέση Ανατολή.

Ο Ράλλης ήταν γνώστης της κουλτούρας της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής. Ο ίδιος, αν και η βάση του ήταν στη Γαλλία, διατηρούσε στο Κάιρο εργαστήριο και εργαζόταν εκεί τον χειμώνα. Η αρχική εκτίμηση κυμαίνεται μεταξύ 91.000 και 136.000 ευρώ. Σε υψηλότερο ποσό (115.000-170.000 ευρώ) έχει εκτιμηθεί το έργο "Εξοχή" του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα, ένα ενδιαφέρον δείγμα των απεικονίσεων ελληνικών τοπίων του καλλιτέχνη.

Το AP Columbae είναι τόσο νεαρό ώστε δεν τροφοδοτείται ακόμα από πυρηνικές αντιδράσεις - λάμπει όμως λόγω της βαρύτητας.

ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ

Ένα αστέρι γεννιέται στη γαλαξιακή γειτονιά της Γης

Ένα άστρο τόσο νεαρό, ώστε ακόμα δεν έχει αρχίσει να λάμπει με όλη του τη δύναμη, ανακαλύφθηκε σε απόσταση μόλις 27 ετών φωτός, πλησιέστερα από οποιοδήποτε άλλο νεογέννητο άστρο. Μάλιστα οι πλανήτες που ενδέχεται να περιφέρονται γύρω του θα ήταν τόσο νέοι, ώστε θα παρέμεναν ακόμα καλυμμένοι με διάπυρο μάγμα. Το κοσμικό βρέφος εντοπίστηκε από Αμερικανούς αστρονόμους στον αστερισμό της Περιστεράς. Ονομάστηκε AP Columbae, δηλαδή «ΑΡ της Περιστεράς». Όπως όλα τα άστρα, το AP Columbae σχηματίστηκε όταν ένα γιγάντιο νέφος αερίου κατέρρευσε κάτω από το ίδιο του το βάρος και μετατράπηκε σε πυκνή σφαίρα. Καθώς το αέριο συμπιέζεται από τη δύναμη της βαρύτητας, η θερμοκρασία ανεβαίνει και κάνει το νεογέννητο άστρο να εκπέμπει

μια αμυδρή, βαθνκόκκινη λάμψη. Ο δικός μας Ήλιος, εξηγεί ο δικτυακός τόπος του Science, πέρασε 50 εκατομμύρια χρόνια σε αυτή τη φάση, κατά την οποία τροφοδοτήθηκε κυρίως από τη βαρύτητα, πριν τελικά ξεκινήσουν οι αντιδράσεις σύντηξης υδρογόνου που τον έκαναν πραγματικά να λάμπει. Τα άστρα περνούν το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους στη φάση της πυρηνικής σύντηξης υδρογόνου, μια φάση που οι αστροφυσικοί ονομάζουν «κύρια αλληλουχία». Το AP Columbae είναι το πλησιέστερο άστρο που έχει εντοπιστεί να βρίσκεται σε ένα στάδιο εξέλιξης πριν από την κύρια αλληλουχία, αναφέρουν οι ερευνητές στο The Astronomical Journal. Το συμπέρασμα ότι το άστρο δεν έχει ακόμα περάσει στην κύρια αλληλουχία προκύπτει από το γεγονός ότι περιέχει λίθιο, ένα στοιχείο που καταστρέφεται από

πυρηνικές αντιδράσεις χαμηλής θερμοκρασίας, πριν ακόμα ξεκινήσει η σύντηξη υδρογόνου. Τα ώριμα άστρα όπως ο Ήλιος δεν περιέχουν σχεδόν καθόλου λίθιο. Η ερευνητική ομάδα, με επικεφαλής τον Άντρικ Ρίντελ του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Τζόρτζια, εκτιμά ότι η μελέτη του AP Columbae θα μπορούσε να προσφέρει στοιχεία για τη γέννηση του δικού μας Ήλιου. Οι ερευνητές θα προσπαθήσουν επίσης να μάθουν αν το νεογέννητο άστρο διαθέτει πλανήτες. Αν υπάρχουν, οι πλανήτες αυτοί θα ήταν τόσο νέοι ώστε να παραμένουν ακόμα θερμοί και να εκπέμπουν μια αμυδρή λάμψη στο φάσμα του υπεριώδους. Αν οι αστρονόμοι καταφέρουν να εντοπίσουν αυτό το αρχέγονο φως, θα έχουν ουσιαστικά μια εικόνα για το πώς ήταν το Ηλιακό Σύστημα στην αρχή της εξέλιξής του.

ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΕΚΑ ΠΟΔΙΑ

Η θερμοκρασία ανεβαίνει, η Ανταρκτική γεμίζει γιγάντια καβούρια

Εκατομμύρια βασιλικά καβούρια, μεγάλα καρκινοειδή που σκάβουν το βυθό και τρώνε ό,τι συναντήσουν, έχουν αρχίσει να επελαύνουν στο βυθό της Δυτικής Ανταρκτικής, πιθανότατα λόγω της παγκόσμιας θέρμανσης. Μόλις πέντε χρόνια έχουν περάσει από την ανακάλυψη του εισβολέα και την ταξινόμησή του στο νέο είδος Neolithodes yaldwyni, ένα από τα 121 είδη βασιλικών καβουριών. Μέχρι πρόσφατα, τα κατακόκκινα αυτά καβούρια, με θώρακα που φτάνει σε διάμετρο τα 10 εκατοστά, εντοπιζόνταν μόνο στη Θάλασσα Ρος, στην άλλη πλευρά της Δυτικής Ανταρκτικής.

Η απότομη εξάπλωση του καρκινοειδούς στο βυθό της χερσονήσου της Δυτικής Ανταρκτικής έγινε αντιληπτή από την ομάδα της Λόρα Γκραντζ του Πανεπιστημίου της Χαβάης στη Μανόα. Τα τηλεχειριζόμενα καταδύθησαν στην τάφρο «Πάλμερ», μια λασπώδη λεκάνη στον πυθμένα που βρίσκεται 120 χιλιόμετρα από την άκρη της ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας. Οι ρομποτικές κάμερες εντόπισαν 42 βασιλικά καβούρια σε μια διαδρομή λίγο πάνω από δύο χιλιόμετρα. Όλα τους βρέθηκαν σε βάθος μεγαλύτερο από 850 μέτρα, εκεί που το νερό είναι «χλιαρό» για τα δεδομένα της περιοχής, με θερμοκρασία 1,4 βαθμούς Κελσίου.

Οι παρατηρήσεις υποδεικνύ-

ουν ότι ο πληθυσμός του Neolithodes yaldwyni στην τάφρο Πάλμερ, μια περιοχή 14 επί 8 χιλιομέτρων, πρέπει να υπερβαίνει το ενάμισι εκατομμύριο καβούρια. Αυτό σημαίνει ότι η πυκνότητα των καβουριών στην περιοχή έχει φτάσει τα επίπεδα της Αλάσκας, εκεί που άλλα είδη βασιλικών καβουριών αλιεύονται σε βιομηχανική κλίμακα. Στα πιο ρηχά νερά της Δυτικής Ανταρκτικής, που είναι και ψυχρότερα, ο εισβολέας ήταν άφαντος. Αυτό υποδεικνύει ότι το βασιλικό καβούρι βρήκε ευκαιρία για εξάπλωση χάρις στην άνοδο της θερμοκρασίας λόγω της κλιματικής αλλαγής:

«Αν το N. yaldwyni περιοριζόταν σήμερα από τις χαμηλές θερμοκρασίες, θα μπορούσε να επεκταθεί και πάνω στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα εντός μίας ή δύο δεκαετιών» γράφουν οι ερευνητές στη βρετανική επιθεώρηση Proceedings of the Royal Society B. Η εισβολή θα μπορούσε να ανατρέψει την ισορροπία στο βενθικό οικοσύστημα έξω από τη Δυτική Ανταρκτική, μαρτυρούν οι εικόνες που συνέλεξαν τα υποβρύχια. Αναζητώντας τα σκουλήκια και τα άλλα ασπόνδυλα με τα οποία τρέφονται, τα καβούρια φωτογραφήθηκαν να σκάβουν σε βάθος 20 εκατοστών μέσα στον πυθμένα, σηκώνοντας σύννεφα ιζήματος που θολώνουν τα νερά και αναστατώνουν τους υπόλοιπους κατοίκους.

Το Neolithodes yaldwyni έχει θώρακα με διάμετρο γύρω στα 10 εκατοστά.